

Rolnummers 2368 en 2374
Arrest nr. 100/2003 van 17 juli 2003

A R R E S T

In zake : de beroepen tot vernietiging van de wet van 9 juli 2001 « tot bekrachtiging van de bepalingen betreffende de verplichte bijdragen van het koninklijk besluit van 15 oktober 2000 betreffende de verplichte en de vrijwillige bijdragen verschuldigd door de veevoedersector aan het Fonds voor de schadeloosstelling van landbouwbedrijven getroffen door de dioxinecrisis », ingesteld door de v.z.w. Bemefa en de n.v. Arnout.

Het Arbitragehof,

samengesteld uit de voorzitters A. Arts en M. Melchior, en de rechters L. François, P. Martens, R. Henneuse, M. Bossuyt, E. De Groot, L. Lavrysen, A. Alen, J.-P. Snappe, J.-P. Moerman en E. Derycke, bijgestaan door de griffier L. Potoms, onder voorzitterschap van voorzitter A. Arts,

wijst na beraad het volgende arrest :

*

* *

I. Onderwerp van de beroepen en rechtspleging

a. Bij verzoekschrift dat aan het Hof is toegezonden bij op 14 februari 2002 ter post aangetekende brief en ter griffie is ingekomen op 15 februari 2002, heeft de v.z.w. Bemefa, met zetel te 1000 Brussel, Gasthuisstraat 31, beroep tot vernietiging ingesteld van de wet van 9 juli 2001 « tot bekrachtiging van de bepalingen betreffende de verplichte bijdragen van het koninklijk besluit van 15 oktober 2000 betreffende de verplichte en de vrijwillige bijdragen verschuldigd door de veevoedersector aan het Fonds voor de schadeloosstelling van landbouwbedrijven getroffen door de dioxinecrisis » (bekendgemaakt in het *Belgisch Staatsblad* van 25 augustus 2001, tweede uitgave) en van de artikelen 1 en 3 van dat koninklijk besluit.

b. Bij verzoekschrift dat aan het Hof is toegezonden bij op 25 februari 2002 ter post aangetekende brief en ter griffie is ingekomen op 26 februari 2002, heeft de n.v. Arnout, met maatschappelijke zetel te 8480 Ichtegem, Oostendsesteenweg 96, beroep tot vernietiging ingesteld van de voormelde wet.

Die zaken, ingeschreven onder de nummers 2368 en 2374 van de rol van het Hof, zijn samengevoegd.

Memories zijn ingediend door de Ministerraad, de Vlaamse Regering en de Waalse Regering.

Memories van antwoord zijn ingediend door de v.z.w. Bemefa en de n.v. Arnout.

Op de openbare terechtzitting van 19 februari 2003 :

- zijn verschenen :

. Mr. D. De Keuster, advocaat bij de balie te Brussel, voor de verzoekende partij in de zaak nr. 2368;

. Mr. P. Tack, advocaat bij de balie te Kortrijk, Mr. P. Jongbloet en Mr. I. Duchatel *loco* Mr. M. Denys, advocaten bij de balie te Brussel, voor de verzoekende partij in de zaak nr. 2374;

. Mr. D. D'Hooghe en Mr. S. Sottiaux, advocaten bij de balie te Brussel, voor de Ministerraad en de Vlaamse Regering;

. Mr. S. Depré *loco* Mr. B. Hendrickx, advocaten bij de balie te Brussel, voor de Waalse Regering;

- hebben de rechters-verslaggevers L. Lavrysen en P. Martens verslag uitgebracht;
- zijn de voornoemde advocaten gehoord;
- zijn de zaken in beraad genomen.

Bij beschikking van 9 april 2003 heeft voorzitter A. Arts de zaken voorgelegd aan het Hof in voltallige zitting.

Bij beschikking van dezelfde dag heeft het Hof de debatten heropend en de dag van de terechtzitting bepaald op 29 april 2003.

Op de openbare terechtzitting van 29 april 2003 :

- zijn verschenen :

. Mr. D. De Keuster, advocaat bij de balie te Brussel, voor de verzoekende partij in de zaak nr. 2368;

. Mr. P. Tack, advocaat bij de balie te Kortrijk, en Mr. I. Duchatel *loco* Mr. M. Denys, advocaten bij de balie te Brussel, voor de verzoekende partij in de zaak nr. 2374;

. Mr. S. Sottiaux, advocaat bij de balie te Brussel, voor de Ministerraad en de Vlaamse Regering;

. Mr. S. Depré *loco* Mr. B. Hendrickx, advocaten bij de balie te Brussel, voor de Waalse Regering;

- hebben de rechters-verslaggevers L. Lavrysen en P. Martens verslag uitgebracht;

- zijn de voornoemde advocaten gehoord;

- zijn de zaken in beraad genomen.

De voorschriften van de bijzondere wet op het Arbitragehof met betrekking tot de rechtspleging en het gebruik van de talen werden in acht genomen.

II. *In rechte*

- A -

Ten aanzien van de ontvankelijkheid

A.1. De v.z.w. Beroepsvereniging van Mengvoederfabrikanten (Bemefa) verdedigt de belangen van de veevoederfabrikanten. De n.v. Arnout is een « operator » in de zin van het door de bestreden wet bekrachtigde koninklijk besluit. Beide verzoekende partijen hebben een beroep tot nietigverklaring van het koninklijk besluit van 15 oktober 2000 ingesteld bij de Raad van State.

A.2.1. De Waalse Regering werpt ten aanzien van de v.z.w. Bemefa de exceptie van niet-tegenwerpelijheid van de rechtspersoonlijkheid op omdat de vereniging niet bewijst dat de wijzigingen van haar statuten in het *Belgisch Staatsblad* zijn bekendgemaakt en dat haar ledenlijst en de wijzigingen daarvan op de griffie van de rechtbank van eerste aanleg zijn neergelegd.

A.2.2. De v.z.w. Bemefa meent dat het voorleggen van dat bewijs niet wordt opgelegd door de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof (artikel 7, derde lid), maar zij voegt niettemin aan haar memorie van antwoord de nodige bewijsstukken toe.

A.3.1. De Waalse Regering werpt eveneens op dat het beroep tot vernietiging van de v.z.w. Bemefa onontvankelijk is, in zoverre het is gericht tegen het koninklijk besluit van 15 oktober 2000 « betreffende de verplichte en vrijwillige bijdragen verschuldigd door de veevoedersector aan het Fonds voor de schadeloosstelling van landbouwbedrijven getroffen door de dioxinecrisis ». Dat koninklijk besluit heeft weliswaar het voorwerp uitgemaakt van een bekrachtigingswet zodat het kracht van wet heeft gekregen. De termijn van zes maanden om een beroep in te stellen, zou echter reeds zijn beginnen lopen op de dag waarop die tekst in het *Belgisch Staatsblad* is bekendgemaakt, zijnde 20 oktober 2000.

A.3.2. Volgens de v.z.w. Bemefa verandert de aard van een bepaling in een bij wet bekrachtigd koninklijk besluit pas op het ogenblik van de wettelijke bekrachtiging, zodat de termijn van zes maanden om een beroep tot vernietiging in te stellen pas een aanvang neemt op de datum van de bekendmaking van de bekrachtigingswet in het *Belgisch Staatsblad*.

A.4. De v.z.w. Bemefa merkt op dat de Ministerraad en de Vlaamse Regering samen een memorie hebben ingediend waarin ze zich « verwerende partijen » noemen. Aangezien de bestreden normen een federale wet en een bekrachtigd koninklijk besluit betreffen, zou de Vlaamse Regering niet als verwerende partij kunnen optreden.

Ten aanzien van het eerste middel in de zaak nr. 2374

A.5. De n.v. Arnout leidt een eerste middel af uit een schending van de bevoegdheidverdelende regels doordat de verplichte bijdrage ten laste van niet-landbouwbedrijven, bedoeld om de landbouwsector te financieren, zou neerkomen op een verdoken instrument van economisch beleid, terwijl dat beleid op grond van artikel 6, § 1, VI, 1°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen tot de bevoegdheid van de gewesten behoort. Zij verwijst naar het arrest nr. 146/2001 en stelt dat de federale wetgever niet aan de ene kant onbevoegd kan zijn om de niet-landbouwbedrijven te helpen en aan de andere kant wel bevoegd zou zijn om die bedrijven te belasten.

A.6. De Ministerraad en de Vlaamse Regering wijzen erop dat de fiscale bevoegdheid op grond van artikel 170 van de Grondwet niet gebonden is aan de materiële bevoegdheid van de federale overheid. Naar luid van de rechtspraak van het Hof moet de wetgever enkel erover waken dat hij de uitoefening van de gewestbevoegdheden niet onmogelijk of overdreven moeilijk maakt. Dat laatste zou *in casu* niet het geval zijn.

A.7.1. De Waalse Regering meent dat het middel onontvankelijk moet worden verklaard in zoverre daarin niet de rechtsregels zijn aangeduid die volgens de verzoekende partij zouden zijn geschonden. Bovendien zou de vernietiging van de bestreden wet de aangeklaagde schending van de bevoegdheidverdelende regels niet doen verdwijnen. Het door die wet bekrachtigde koninklijk besluit vormt slechts een uitvoeringsmaatregel van artikel 12 van de machtigingswet van 3 december 1999, die niet in het geding is.

A.7.2. Ten gronde sluit de Waalse Regering zich aan bij de afdeling wetgeving van de Raad van State die adviseerde dat de federale overheid bevoegd is op grond van artikel 170, § 1, van de Grondwet, ook indien de belasting aan andere bedrijven dan landbouwbedrijven in de ruime zin zou worden opgelegd.

A.8.1. In haar memorie van antwoord wijst de n.v. Arnout erop dat in het middel uitdrukkelijk wordt verwezen naar de schending van artikel 6, § 1, VI, 1°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen en dat artikel 12 van de machtigingswet van 3 december 1999 zo ruim is geformuleerd dat zij geen belang zou hebben gehad bij de vernietiging ervan.

A.8.2. Ten gronde meent de n.v. Arnout dat artikel 170 van de Grondwet in dit geval wordt misbruikt aangezien de opbrengst van de belasting niet voor de algemene uitgaven wordt aangewend maar voor een bepaald beleid van economische aard. Bovendien kunnen de gewesten daardoor niet langer zelf een stelsel van belastingen invoeren om de kosten van de dioxinecrisis te dekken.

Ten aanzien van het eerste middel in de zaak nr. 2368

A.9.1. De v.z.w. Bemefa leidt een eerste middel af uit een schending van de artikelen 10 en 11, in samenhang gelezen met de artikelen 76, 170 en 172 van de Grondwet, en van het rechtszekerheidsbeginsel.

In een eerste onderdeel voert de verzoekende partij aan dat artikel 2 van de wet van 9 juli 2001 een belasting bekrachtigt die werd ingevoerd door de artikelen 1 en 3 van het koninklijk besluit van 15 oktober 2000, terwijl artikel 170 van de Grondwet bepaalt dat belastingen enkel door de wetgever kunnen worden opgelegd en artikel 76 van de Grondwet bepaalt dat over elk wetsartikel afzonderlijk wordt gestemd en dat de individuele parlementsleden het recht hebben de afzonderlijke wetsartikelen te splitsen en te amenderen. Enkel in geval van volstrekte noodzakelijkheid zou een beroep kunnen worden gedaan op de techniek van machtiging en bekrachtiging.

In een tweede onderdeel voert de verzoekende partij aan dat artikel 2 van de wet van 9 juli 2001 de artikelen 1 en 3 van het koninklijk besluit van 15 oktober 2000 niet bekrachtigt binnen de termijn van zes maanden voorzien in de machtigingsbepaling en artikel 3 van de wet van 9 juli 2001 de machtigingsbepaling op dat punt retroactief wijzigt, terwijl, overeenkomstig de rechtspraak van het Hof, de wet een koninklijk besluit waarbij een belasting wordt ingevoerd binnen de voorgeschreven termijn moet bekrachtigen. Die termijn zou geenszins mogen worden verlengd.

A.9.2. De verzoekende partij voert in essentie aan dat de artikelen 2 en 3 van de wet van 9 juli 2001 aldus een verschil in behandeling doen ontstaan tussen de belastingplichtigen die de waarborg genieten dat niemand kan worden onderworpen aan een belasting indien daartoe niet voorafgaand is beslist door een democratisch verkozen beraadslagende vergadering, zoals bepaald in artikel 170 van de Grondwet, en dat dit beslissingsproces heeft plaatsgevonden in overeenstemming met artikel 76 van de Grondwet, en de belastingplichtigen onderworpen aan de belasting die bij de bestreden bepalingen wordt ingevoerd en bekrachtigd, aan wie de grondwettelijke waarborgen van de voormelde grondwetsartikelen werden onthouden.

A.9.3. Uit het arrest nr. 18/98 leidt de verzoekende partij af dat aan vier voorwaarden moet zijn voldaan opdat de invoering van een belasting door de Koning zou kunnen worden verantwoord: (1) er moet een noodzaak bestaan om een belasting door de Koning te laten invoeren, (2) de Koning moet door de wetgever zijn gemachtigd, (3) het koninklijk besluit dat de belasting invoert, moet binnen een korte termijn door de wetgever worden bekrachtigd en (4) indien het koninklijk besluit niet tijdig is bekrachtigd, moet het worden geacht nooit uitwerking te hebben gehad.

Aan de eerste en de derde voorwaarde zou niet zijn voldaan. Het gebrek aan noodzakelijkheid wordt afgeleid uit het feit dat het koninklijk besluit dat door de bestreden wet wordt bekrachtigd van meer dan een jaar na de dioxinecrisis dateert en uit het feit dat de belasting (de vrijwillige bijdrage) over vier jaar wordt gespreid. Dat zou bewijzen dat er geen dringende budgettaire noodzaak bestond om de belasting op die manier in te voeren. De noodzaak werd trouwens noch in de memorie van toelichting, noch tijdens de besprekingen in de commissie gemotiveerd. Bovendien zou een periode van 9 maanden niet als een korte termijn, zoals bedoeld in de derde voorwaarde, kunnen worden beschouwd.

A.9.4. Ten slotte merkt de verzoekende partij op dat de wetgever niet erin geslaagd is het koninklijk besluit van 15 oktober 2000 binnen de wettelijk voorziene termijn van zes maanden te bekrachtigen. De wetgever vervangt daarom in artikel 3 van de wet van 9 juli 2001 de termijn van zes maanden door een termijn van twaalf maanden. Op die manier, zo meent de verzoekende partij, kan de wetgever artikel 170 van de Grondwet volledig uithollen. Het zou immers volstaan om een algemene machtiging op te nemen in een wetsbepaling, en op grond van die machtiging zou de Koning om het even welke belasting kunnen invoeren aangezien de machtigingsbepaling nog steeds door de bekrachtigingsbepaling kan worden bijgestuurd. De deur zou zelfs openstaan voor de Koning om belastingen in te voeren zonder machtigingswet, aangezien die achteraf door de bekrachtigingswet zou kunnen worden gecreëerd.

De verzoekende partij stelt zich bovendien de vraag of een koninklijk besluit dat bij gebrek aan tijdige bekrachtiging opgehouden heeft te bestaan, nog kan worden bekrachtigd. Zij trekt een parallel met de regeling inzake verjaringen: een wet die een verjaringstermijn verlengt is onmiddellijk van toepassing op de verjaringstermijnen die nog lopen, maar heeft geen betrekking op verjaringen die reeds tot stand zijn gekomen.

Indien het koninklijk besluit van 15 oktober 2000 nog zou kunnen worden bekrachtigd, zelfs nadat het opgehouden heeft te bestaan, stelt de verzoekende partij vast dat geen bijzondere omstandigheden aanwezig zijn

die de terugwerkende kracht van de bestreden bepalingen kunnen verantwoorden. Het retroactief ingrijpen van de wetgever zou uitsluitend te wijten zijn aan onbehoorlijk bestuur waardoor het koninklijk besluit van 15 oktober 2000 niet binnen de voorziene periode van zes maanden werd bekrachtigd. Zoals vermeld in A.9.3 zou er trouwens geen enkele budgettaire noodzaak bestaan om de belasting op te leggen.

A.10.1. Het eerste onderdeel van het middel heeft volgens de Ministerraad en de Vlaamse Regering betrekking op de grondwettigheid van de machtiging aan de Koning om aan een door Hem nader te bepalen categorie van ondernemingen een solidariteitsbijdrage op te leggen. Die machtiging is opgenomen in artikel 12 van de wet van 3 december 1999 en niet in de thans bestreden bepalingen. Het eerste onderdeel van het middel zou bijgevolg onontvankelijk zijn.

A.10.2. In ondergeschikte orde betogen de Ministerraad en de Vlaamse Regering dat de bestreden techniek van machtiging en bekrachtiging volledig in overeenstemming is met de rechtspraak van het Hof ter zake. Overeenkomstig de machtigingsbepaling wordt een besluit dat krachtens die bepaling wordt vastgesteld, geacht nooit uitwerking te hebben gehad indien het niet bij wet is bekrachtigd binnen zes maanden na zijn inwerkingtreding. Artikel 3 van de wet van 9 juli 2001 verlengt die termijn van zes naar twaalf maanden. Uit beide bepalingen blijkt dat de door de Koning genomen maatregelen binnen een relatief korte termijn moesten worden bekrachtigd. In het arrest nr. 32/2000 heeft het Hof geoordeeld dat een termijn van één jaar als een relatief korte termijn kan worden beschouwd.

Naar het oordeel van de Ministerraad en de Vlaamse Regering bestond er bovendien wel degelijk een noodzaak om de nadere modaliteiten van de verplichte bijdrage bij koninklijk besluit te regelen. De enorme budgettaire gevolgen van de dioxinecrisis voor de Staat en voor de betrokken landbouwsector noopten de Regering tot het nemen van dringende en effectieve maatregelen. Voor de totstandkoming en nadere uitwerking van die maatregelen moest bovendien overleg worden gepleegd met de gewesten en de betrokken sectoren. De techniek van machtiging en bekrachtiging was daarom de meest geschikte werkwijze.

A.10.3. Aangezien de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, in samenhang gelezen met artikel 170 ervan, niet zijn geschonden, kan er volgens de Ministerraad en de Vlaamse Regering evenmin sprake zijn van een schending van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, in samenhang gelezen met artikel 76 ervan. Uit de parlementaire voorbereiding van de wet tot bekrachtiging van het koninklijk besluit van 15 oktober 2000 zou blijken dat de verschillende modaliteiten van dit besluit het voorwerp waren van discussie. Zowel in de Kamer van volksvertegenwoordigers als in de Senaat werd de bevoegde minister uitvoerig over het wetsontwerp ondervraagd en werden door een aantal parlementsleden amendementen ingediend.

A.10.4. Met betrekking tot het tweede onderdeel van het middel verwijzen de Ministerraad en de Vlaamse Regering naar de arresten nrs. 17/2000, 159/2001 en 49/2002. De verlenging, met terugwerkende kracht, van de termijn voor de bekrachtiging van het koninklijk besluit van 15 oktober 2000 zou voldoen aan de door het Hof geformuleerde voorwaarden voor de grondwettigheid van retroactieve wetgeving. De termijn van zes maanden volstond niet om het besluit tijdig te bekrachtigen omdat een aantal vormvereisten moest worden nageleefd (het advies van de Inspectie van Financiën, het akkoord van de Minister van Begroting, het advies van de Raad van State, de beraadslaging in de Ministerraad). Bovendien heeft de Senaat van zijn evocatierecht gebruik gemaakt, waardoor de behandelingstermijn van het wetsontwerp nog werd verlengd.

De Ministerraad en de Vlaamse Regering zijn van oordeel dat de verlenging van de bekrachtigingstermijn onontbeerlijk was voor de realisatie van een doelstelling van algemeen belang. De goede werking van de openbare dienst vereist de handhaving van de bepalingen betreffende de verplichte bijdragen van het koninklijk besluit van 15 oktober 2000. De overheid was en is immers ertoe gehouden om, overeenkomstig de wet van 3 december 1999, steun te verlenen aan de landbouwbedrijven die door de dioxinecrisis in moeilijkheden zijn gekomen. Zonder de verplichte bijdragen dreigen er onvoldoende middelen te zijn om in die steun te voorzien.

Daarnaast stellen de Ministerraad en de Vlaamse Regering vast dat de bestreden wet geen enkele bepaling bevat die afwijkt van de bepalingen aangaande de verplichte bijdragen in het koninklijk besluit van 15 oktober 2000, zodat zij niets anders heeft gedaan dan bepalingen consolideren waarvan de adressaten de draagwijdte kenden. De veevoedersector verwachtte een solidariteitsbijdrage en wist dat de daartoe uitgevaardigde regeling door de wetgever zou worden bekrachtigd.

Ten slotte merken de Ministerraad en de Vlaamse Regering op dat het koninklijk besluit van 15 oktober 2000 ingevolge de retroactieve verlenging van de bekrachtigingstermijn moet worden geacht nooit uit de

rechtsorde te zijn verdwenen. Zij verwijzen in dat verband naar het arrest nr. 67/92, waaruit zou blijken dat het Hof de rechtsgeldigheid van de bekrachtiging van een uit de rechtsorde verdwenen besluit niet uitsluit.

A.11.1. De Waalse Regering formuleert ten aanzien van het eerste onderdeel van het eerste middel dezelfde exceptie van onontvankelijkheid als die welke is opgeworpen door de Ministerraad en de Vlaamse Regering en waarvan sprake is in A.10.1. Zij verwijst daarvoor naar het arrest nr. 125/2000.

A.11.2. Ook wat de noodzakelijkheid van de aangewende wetgevingstechniek betreft, deelt de Waalse Regering de mening van de Ministerraad en de Vlaamse Regering. Zij voegt daaraan toe dat de Europese Commissie zich slechts op 31 juli 2000 over de solidariteitsbijdrage heeft uitgesproken, zodat moet worden geoordeeld dat de Koning met de meeste spoed heeft gehandeld om de machtiging in werking te stellen. Ook de mogelijkheid die aan de bijdrageplichtigen wordt verleend om in vier jaarlijkse schijven te betalen zou niet in tegenspraak zijn met de dringende noodzaak van de maatregelen. De Raad van State heeft in zijn advies evenmin geoordeeld dat de delegatie onregelmatig was omdat ze niet noodzakelijk zou zijn.

A.11.3. Wat de bekrachtigingstermijn betreft, merkt de Waalse Regering in de eerste plaats op dat de termijn van één jaar niet buitensporig is. Zoals de Ministerraad en de Vlaamse Regering is zij van oordeel dat de verlenging, met terugwerkende kracht, van de termijn door objectieve en aanvaardbare motieven kan worden verklaard en niet het gevolg is van onachtzaamheid of onbehoorlijk bestuur van de wetgever. Zij verwijst naar de parlementaire voorbereiding alsook naar het arrest nr. 17/2000.

Meer fundamenteel ziet de Waalse Regering niet in hoe de verlenging van de termijn de aangevochten wet strijdig zou maken met de aangevoerde grondwetsbepalingen. Wat volgens de rechtspraak telt, is dat het besluit binnen een redelijke termijn moet worden bekrachtigd, hetgeen *in casu* is gebeurd.

A.12.1. Ten aanzien van de exceptie van onontvankelijkheid van het middel herhaalt de verzoekende partij dat de machtigingsbepaling niet griefhoudend was en dat in ieder geval de machtigingswet, het koninklijk besluit en de bekrachtigingswet één geheel vormen.

A.12.2. Ten gronde merkt de verzoekende partij in haar memorie van antwoord nog op dat het legaliteitsbeginsel inzake belastingen één van de meest fundamentele beginselen is van onze rechtsstaat en dat de uitzonderingen daarop zeer restrictief moeten worden opgevat. Zij blijft erbij dat de in het geding zijnde uitzondering niet kan worden verantwoord, evenmin als de terugwerkende kracht van de bepaling die de termijn voor bekrachtiging verlengt.

Met betrekking tot het argument dat de parlementaire procedure te lang zou duren, merkt de verzoekende partij op dat een bekrachtigingstermijn van zes maanden gebruikelijk is en dat het perfect mogelijk is om de volledige parlementaire procedure binnen die termijn te doorlopen. Zij betwist bovendien dat de procedure van de administratieve en begrotingscontrole moest worden doorlopen. Het advies van de Inspectie van Financiën en het akkoord van de Minister van Begroting werden immers al verleend naar aanleiding van het koninklijk besluit. Zelfs indien die vormvereisten moesten worden nageleefd, zou die procedure hoogstens enkele weken in beslag nemen.

De verzoekende partij merkt op dat de bevoegde minister pas op 2 februari 2001 - dit is meer dan drie en een halve maand na de datum waarop het koninklijk besluit werd genomen - een voorontwerp van wet ter goedkeuring aan de Ministerraad heeft voorgelegd. De Raad van State ontving de adviesaanvraag op 15 februari 2001 en verstrekke advies op 16 februari 2001. Pas op 19 maart 2001 werd het wetsontwerp bij de Kamer van volksvertegenwoordigers ingediend. De evocatieprocedure bij de Senaat duurde minder dan een maand.

Met betrekking tot het argument dat de retroactiviteit noodzakelijk zou zijn voor de werking van de openbare dienst, is de verzoekende partij van oordeel dat er noch budgettair, noch begrotingstechnisch enige noodzaak bestond om de solidariteitsbijdrage te innen door middel van een machtigingswet, gevolgd door een koninklijk besluit, gevolgd door een bekrachtigingswet. Zij merkt in dat verband op (1) dat de vergoedingen aan de landbouwbedrijven reeds allemaal werden uitbetaald, (2) dat de opbrengst van de solidariteitsbijdrage op 340 miljoen frank wordt geraamd, terwijl de totale uitgaven voor de dioxinecrisis 7,28 miljard frank bedroegen (op een raming van 15 miljard frank), (3) dat de totale begroting van het Ministerie van Landbouw in 2000 ongeveer 50 miljard frank bedroeg en de totale staatsbegroting ongeveer 2.900 miljard frank, (4) dat de uitgaven in verband met de dioxinecrisis begrotingstechnisch niet werden vastgelegd en geordonnanceerd op het Fonds en (5) dat de vergoedingen reeds vóór het koninklijk besluit van 15 oktober 2000 werden uitbetaald.

Ten aanzien van het tweede middel in de zaak nr. 2368

A.13.1. De v.z.w. Bemefa leidt een tweede middel af uit een schending van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, in samenhang gelezen met artikel 172 ervan, en met artikel 26 van het Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten.

Doordat artikel 2 van de wet van 9 juli 2001 artikel 1 van het koninklijk besluit van 15 oktober 2000 bekrachtigt, onderwerpt het enkel de ondernemingen in de veevoedersector en de rechtstreekse en onrechtstreekse leveranciers en afnemers van dergelijke ondernemingen aan de solidariteitsbijdrage naar aanleiding van de dioxinecrisis, terwijl er geen redelijke verantwoording zou bestaan om andere categorieën niet aan die belasting te onderwerpen.

A.13.2. In een eerste onderdeel voert de verzoekende partij een discriminatie aan doordat de elektriciteitssector, die het risico op contaminatie van de voedselketen met dioxines en PCB's veroorzaakt, niet aan de belasting wordt onderworpen. De dioxinecrisis is nochtans ontstaan doordat transformatorolie, afkomstig van transformatoren gebruikt in de elektriciteitsindustrie, in de voedselketen is terechtgekomen.

A.13.3. In een tweede onderdeel voert de verzoekende partij een discriminatie aan doordat de overige schakels in de voedselketen, die een soortgelijk of zelfs groter risico op contaminatie van de voedselketen creëren, niet aan de belasting worden onderworpen. De voedselketen voor eieren en vlees kan als volgt worden voorgesteld: grondstoffen – mengvoeder – dieren – voedingsindustrie – distributie – consument. Een contaminatie kan zich in elke schakel van de keten voordoen. De grootste risico's zouden in de schakels grondstoffen, dieren en voedingsindustrie zitten. De schakel mengvoeder zou geen risicoschakel vormen.

A.13.4. In een derde onderdeel voert de verzoekende partij een discriminatie aan doordat de buitenlandse ondernemingen, die hetzelfde risico op contaminatie van de voedselketen veroorzaken, niet aan de belasting worden onderworpen. Een beslissing van de Europese Commissie, die oordeelt dat de steun niet kan worden gefinancierd door parafiscale bijdragen die worden geheven op producten die uit andere Lid-Staten worden ingevoerd, zou onvoldoende zijn als verantwoording voor een discriminatie. De bestreden belasting zou op tweeërlei wijze de concurrentiepositie van de Belgische veevoederproducenten aantasten: de ingevoerde producten worden goedkoper aangezien ze niet worden belast, terwijl de uitgevoerde producten duurder worden aangezien ze wel worden belast.

A.13.5. In een vierde onderdeel voert de verzoekende partij een discriminatie aan doordat de zogenaamde zelfmengers (landbouwbedrijven die zelf hun veevoeder samenstellen), die hetzelfde risico op contaminatie van de voedselketen veroorzaken, niet aan de belasting worden onderworpen. De contaminatie van veevoeder met dioxines en PCB's ontstaat door een contaminatie van de grondstoffen. Die grondstoffen worden vermengd tot voeder en via het dier komen de dioxines en PCB's in de menselijke voedselketen terecht. Die werkwijze is identiek voor bedrijven die zelf het voeder mengen en voor bedrijven die voeder samenstellen voor andere bedrijven. De grondstoffen voor het voeder worden door beide categorieën van ondernemingen aangekocht.

A.13.6. Bij wijze van besluit meent de verzoekende partij dat het criterium van onderscheid, namelijk de aanduiding van de veevoederproducenten als enige categorie die een financiële bijdrage moet leveren in het kader van de dioxinecrisis, niet pertinent is. Niet de veevoedersector doet het risico ontstaan, wel de elektriciteitssector. Andere sectoren van de voedselketen met eenzelfde of zelfs hoger risicoprofiel worden niet belast. Veevoeder van buitenlandse bedrijven en zelfmengers dat een soortgelijk risico doet ontstaan, wordt niet belast. Veevoeder dat wordt geëxporteerd en in België dus geen risico veroorzaakt, wordt wel belast.

A.14.1. De Ministerraad en de Vlaamse Regering merken in de eerste plaats op dat de beslissing van de overheid om de veevoederproducenten een beperkt deel te laten bijdragen in de kosten die de dioxinecrisis heeft veroorzaakt in essentie een beleidsaangelegenheid betreft. Het zou het Hof niet toekomen de opportuniteit ervan te beoordelen door zichzelf in de plaats te stellen van de Regering en de wetgever.

A.14.2. De keuze van de wetgever om een bijdrage op te leggen aan de veevoedersector is volgens de Ministerraad en de Vlaamse Regering objectief en redelijk verantwoord. Door de dioxinecrisis werden de landbouwbedrijven het slachtoffer van een dioxinebesmetting die is ontstaan vóór de landbouwproductie, namelijk bij de aanmaak van veevoerders. In het rapport van de parlementaire onderzoekscommissie die onmiddellijk na de dioxinecrisis werd opgericht, wordt de veevoedersector uitdrukkelijk als één van de verantwoordelijken aangeduid. Het zouden de veevoederproducenten zijn en niet de elektriciteitssector, de overige schakels in de voedselketen of de zelfmengers die de PCB's in het veevoeder hebben verwerkt en het daarna op de markt hebben gebracht. De vaststelling dat de oorsprong van de contaminatie bij de besmette grondstoffen ligt, zou de verantwoordelijkheid van de veevoederproducenten niet uitsluiten. Zij dienen immers te waken over de kwaliteit van de door hen aangewende grondstoffen.

Wat de vermeende discriminatie ten aanzien van de buitenlandse fabrikanten en operatoren betreft, herinnert de Ministerraad eraan dat de overheid door de Europese Commissie gedwongen werd om hen van de verplichte solidariteitsbijdrage vrij te stellen. Hij merkt in dat verband overigens op dat de uitsluiting haar grondslag vindt in artikel 12, tweede lid, van de wet van 3 december 1999 en niet in de bestreden wet van 9 juli 2001.

A.15.1. De Waalse Regering is van oordeel dat de eerste drie onderdelen van het tweede middel onontvankelijk moet worden verklaard omdat de aangevoerde discriminaties hun oorsprong niet vinden in de aangevochten wet maar in artikel 12 van de machtigingswet, op grond waarvan de Koning enkel kan voorzien in een solidariteitsbijdrage ten aanzien van de ondernemingen in de landbouwsector.

A.15.2. Ten aanzien van het derde onderdeel voegt de Waalse Regering daaraan toe dat de federale overheid niet kan worden verweten dat zij haar bevoegdheid uitoefent binnen de door de Europese Commissie toegelaten grenzen en dat zij niet voorziet in een identiek stelsel voor producten die zij niet kan beogen. De Waalse Regering verwijst in dat verband naar het arrest nr. 146/2001.

A.15.3. Ten aanzien van het vierde onderdeel verwijst de Waalse Regering naar het advies van de afdeling wetgeving van de Raad van State, waaruit blijkt dat het de bedoeling van de wetgever was om de bijdrageverplichting op te leggen aan alle fabrikanten die producten voor dierlijke voeding op de markt brengen die mogelijkwijze een risico voor de volksgezondheid of de diergezondheid met zich meebrengen. De zelfmengers vervaardigen geen mengvoerders om ze op de markt te brengen vermits die voeding bestemd is voor de uitsluitende behoefte van hun vee. In die omstandigheden is het volgens de Waalse Regering verantwoord dat de zelfmengers niet worden beoogd.

A.16.1. Met betrekking tot de exceptie van onontvankelijkheid van het middel verwijst de verzoekende partij in haar memorie van antwoord naar haar uiteenzetting die is weergegeven in A.3.2 en A.12.1.

A.16.2. Ten gronde herhaalt de verzoekende partij dat de veevoedersector de dioxinecrisis niet heeft veroorzaakt. De crisis zou te wijten zijn aan de onverantwoorde verwijdering van PCB-transformatoren via de containerparken. Ook de parlementaire onderzoekscommissie heeft de verantwoordelijkheid niet alleen bij de veevoedersector gelegd, maar ook bij de vetmelters, de bedrijfsdierenartsen, de slachthuizen, de administratie, de kabinetten van de Ministers van Landbouw en Volksgezondheid en de Europese Unie. Het verwijt aan de veevoedersector betrof enkel de communicatie na het ontstaan van de crisis. De eventuele tekortkomingen van de veevoedersector in de afhandeling van de crisis zouden geenszins verantwoorden dat enkel aan die sector een solidariteitsbijdrage wordt opgelegd.

Het feit dat de Europese Commissie een verbod oplegt om buitenlandse mengvoerfabrikanten een bijdrage op te leggen, zo vervolgt de verzoekende partij, zou de discriminatie niet wegnemen. Noch de Ministerraad, noch de Waalse Regering zouden ten slotte verantwoorden waarom de zelfmengers niet aan de belasting worden onderworpen.

Ten aanzien van het tweede middel in de zaak nr. 2374

A.17.1. De n.v. Arnout leidt een tweede middel af uit een schending van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, in samenhang gelezen met de artikelen 13, 16, 170 en 172 ervan, en met artikel 1 van het Eerste Aanvullend Protocol bij het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens.

A.17.2. In een eerste onderdeel voert de verzoekende partij aan dat het bij de bestreden wet bekrachtigd besluit ter uitvoering van artikel 12 van de wet van 3 december 1999 een vrijstelling van de verplichte bijdrage verleent aan de belastingplichtige bedrijven die zich tijdig verbinden tot een fiscaal aftrekbare gift en die gift tijdig storten, terwijl artikel 172 van de Grondwet bepaalt dat geen vrijstelling of vermindering van belasting kan worden ingevoerd dan door een wet en voormeld artikel 12 de Koning niet machtigt om in vrijstellingen te voorzien.

A.17.3. In een tweede onderdeel voert de verzoekende partij aan dat de wetgever maatregelen heeft bekrachtigd die door de Koning werden aangenomen met betrekking tot het invoeren van belastingen, terwijl artikel 170 van de Grondwet bepaalt dat een belasting enkel bij wet kan worden ingesteld. Uit de rechtspraak van het Hof blijkt dat de wetgever de regeling van een aangelegenheid die de Grondwet hem uitdrukkelijk voorbehoudt slechts aan de Koning kan opdragen onder de dubbele voorwaarde dat de wetgever die machtiging aan de Koning uitdrukkelijk en ondubbelzinnig verleent en de met toepassing van de machtiging genomen besluiten binnen een redelijke termijn bekrachtigt. Hieruit leidt de verzoekende partij af dat een fiscale bepaling die op basis van dergelijke machtiging tot stand kwam weliswaar kracht van wet kan hebben zonder aan de wetgevingsprocedure onderworpen te zijn geweest, doch zij zou pas uitvoerbare kracht kunnen hebben nadat zij door de wetgever is bekrachtigd.

A.17.4. In een derde onderdeel voert de verzoekende partij aan dat de wetgever retroactief heeft ingegrepen in procedures voor de Raad van State tegen bijzonderemachtenbesluiten die met miskenning van het legaliteitsbeginsel zouden zijn genomen, terwijl artikel 13 van de Grondwet waarborgt dat niemand kan worden afgetrokken van de rechter die de wet hem toekent.

A.17.5. In een vierde onderdeel voert de verzoekende partij aan dat de wetgever, door de koninklijke besluiten te bekrachtigen waarbij aan patrimoniale belangen wordt geraakt, een maatregel heeft genomen die niet beantwoordt aan de grondwettelijke waarborgen die ze beschermen, terwijl artikel 16 van de Grondwet en artikel 1 van het Eerste Aanvullend Protocol bij het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens de burgers beschermen tegen de aantasting van hun patrimoniale belangen door de overheid.

A.18.1. Het eerste onderdeel van het middel is volgens de Ministerraad en de Vlaamse Regering onontvankelijk omdat het is gericht tegen een bepaling die vreemd is aan de bestreden wet. De bestreden wet bekrachtigt immers enkel de bepalingen van het koninklijk besluit van 15 oktober 2000 die betrekking hebben op de verplichte solidariteitsbijdrage en niet de bepalingen inzake de vrijwillige solidariteitsbijdrage. Als er al een vrijstelling van belasting werd ingesteld zonder dat de Koning daartoe was gemachtigd, dan zou die enkel volgen uit het voormelde koninklijk besluit.

A.18.2. Wat het tweede onderdeel betreft, zijn de Ministerraad en de Vlaamse Regering van mening dat artikel 170 van de Grondwet niet vereist dat een besluit inzake belastingen moet worden bekrachtigd vooraleer het uitvoerbare kracht kan verwerven. Zij verwijzen hiervoor naar het arrest nr. 18/98.

A.18.3. Ook ten aanzien van het derde onderdeel verwijzen de Ministerraad en de Vlaamse Regering naar de rechtspraak van het Hof, waaruit blijkt dat de bekrachtiging van een voor de Raad van State bestreden besluit niet noodzakelijk het gelijkheidsbeginsel schendt. Bovendien was de afdeling wetgeving van de Raad van State van oordeel dat de omstandigheid dat op het ogenblik van de bekrachtiging bij de afdeling administratie nog een beroep tot nietigverklaring aanhangig was, de wetgever niet ervan kon weerhouden het bestreden besluit te bekrachtigen.

A.18.4. Het vierde onderdeel zou volgens de Ministerraad en de Vlaamse Regering onontvankelijk zijn omdat niet duidelijk zou zijn aangegeven op welke wijze de patrimoniale belangen van de veevoederbedrijven door de bestreden wet zouden zijn aangetast en op welke wijze dit een schending van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet zou inhouden. In ondergeschikte orde beklemtonen de Ministerraad en de Vlaamse Regering dat artikel 1 van het Eerste Aanvullend Protocol bij het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens uitdrukkelijk de bevoegdheid van de nationale overheden erkent om belastingen en andere heffingen op te leggen.

A.19.1. De Waalse Regering verwijst met betrekking tot het eerste onderdeel van het middel naar de afdeling wetgeving van de Raad van State die van oordeel was dat artikel 4 van het koninklijk besluit van 15 oktober 2000 zijn wettelijke grondslag vindt in artikel 108 van de Grondwet en in artikel 10, 1°, van de wet van 3 december 1999. Bovendien bepaalt artikel 12 van de machtigingswet dat de Koning een

solidariteitsbijdrage « kan » opleggen. Daaruit leidt de Waalse Regering af dat de Koning gemachtigd was om de gevallen vast te stellen waarin de bijdrage niet is verschuldigd. Ten slotte stelt de Waalse Regering vast dat de solidariteitsbijdrage niet is verschuldigd indien de betrokkene zich ertoe verbindt een vrijwillige bijdrage te betalen. Het zou derhalve niet gaan om een vrijstelling in de zin van artikel 172 van de Grondwet, die inhoudt dat een categorie van personen van elke verplichting wordt ontlast.

A.19.2. Ten aanzien van het tweede onderdeel brengt de Waalse Regering in herinnering dat de bestreden bekrachtigingswet bepaalt dat de bepalingen betreffende de verplichte bijdragen van het koninklijk besluit van 15 oktober 2000 met terugwerkende kracht worden bekrachtigd op de datum van hun inwerkingtreding, zodat vanaf het ontstaan de betwiste bepaling is ingesteld door een wet.

A.19.3. Wat het derde onderdeel betreft, staat het volgens de Waalse Regering vast dat de bestreden wet niet als doel heeft in te grijpen in procedures voor de Raad van State, vermits in de bekrachtiging is voorzien in de machtigingswet. De Waalse Regering verwijst voorts naar de rechtspraak van het Hof in dat verband.

A.19.4. Ten aanzien van het vierde onderdeel merkt de Waalse Regering op dat artikel 16 van de Grondwet in samenhang moet worden gelezen met artikel 170 van de Grondwet, dat de wetgever toestaat belastingen te heffen. Artikel 1 van het Eerste Aanvullend Protocol bij het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens van zijn kant verhindert de verdragsstaten niet wetten aan te nemen om de betaling van belastingen te verzekeren.

A.20.1. Met betrekking tot het eerste onderdeel van het middel merkt de verzoekende partij in haar memorie van antwoord op dat de wetgever, door de « bepalingen betreffende de verplichte bijdragen » te bekrachtigen, niet duidelijk heeft gespecificeerd welke artikelen worden bekrachtigd. Volgens de verzoekende partij blijkt uit het systeem van de bijdragen dat zowel artikel 3 als artikel 4 van het koninklijk besluit van 15 oktober 2000 verplichte bijdragen betreffen.

A.20.2. Wat het tweede onderdeel betreft, herhaalt de verzoekende partij haar standpunt en wijst zij erop dat, wat de toepassing betreft van het door de Ministerraad en de Vlaamse Regering aangehaalde arrest nr. 18/98, het koninklijk besluit *in casu* niet binnen de vooropgestelde termijn was bekrachtigd.

A.20.3. Ten aanzien van het derde onderdeel is de verzoekende partij van oordeel dat niet in algemene termen kan worden gesteld dat aan de bezwaren tegen de bekrachtigde beslissing wordt tegemoet gekomen, hetzij door de bekrachtiging zelf hetzij door het feit dat de bekrachtigingswet het voorwerp kan uitmaken van een beroep bij het Arbitragehof.

A.20.4. Uit de gegrondheid van de vorige onderdelen leidt de verzoekende partij af dat ook artikel 16 van de Grondwet en artikel 1 van het Eerste Aanvullend Protocol bij het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens, die het legaliteitsvereiste van de belasting inhouden, zijn geschonden.

Ten aanzien van het derde middel in de zaak nr. 2374

A.21.1. De n.v. Arnout leidt een derde middel af uit een schending van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, afzonderlijk beschouwd en in samenhang gelezen met de artikelen 170 en 172 ervan, met het legaliteitsbeginsel, het rechtszekerheidsbeginsel, het vertrouwensbeginsel, het verbod van retroactiviteit en artikel 13 van het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens.

A.21.2. In een eerste onderdeel voert de verzoekende partij aan dat het retroactief optreden van de wetgever de voortzetting van de procedures voor de Raad van State verhindert, terwijl bij uitblijven van de grondwettelijk vereiste wettelijke bekrachtiging, van de rechtsonderhorige niet kan worden geëist dat hij gevolg zou geven aan een op dat ogenblik voor onbestaand te houden fiscale verplichting.

A.21.3. In een tweede onderdeel voert de verzoekende partij aan dat voormelde bepalingen zouden zijn geschonden doordat de bestreden wet met retroactieve kracht de initiële termijn voor de bekrachtiging van het koninklijk besluit van 15 oktober 2000 heeft verlengd.

A.22. De Ministerraad verwijst naar zijn antwoord op het tweede middel in de zaak nr. 2374 en op het eerste middel in de zaak nr. 2368.

A.23.1. Wat het eerste onderdeel betreft verwijst de Waalse Regering naar haar antwoord op het derde onderdeel van het tweede middel in de zaak nr. 2374.

A.23.2. Ten aanzien van het tweede onderdeel is de Waalse Regering van oordeel dat de verzoekende partij zich niet moet beklagen over de afloop van de procedure die zij had ingesteld voor de Raad van State vermits zij met onderhavig beroep de mogelijkheid heeft de inhoud van het koninklijk besluit van 15 oktober 2000 te betwisten. Voor het overige verwijst de Waalse Regering naar haar antwoord op de middelen in de zaak nr. 2368.

A.24. In haar memorie van antwoord merkt de verzoekende partij nog op dat het niet voorzienbaar was dat de wetgever, die het besluit niet binnen de wettelijke termijn had bekrachtigd, dit alsnog zou doen nadat de termijn retroactief werd gewijzigd.

Ten aanzien van het vierde middel in de zaak nr. 2374

A.25. De n.v. Arnout leidt een vierde middel af uit een schending van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, doordat de bestreden wet de bijdrageplichtigen die tijdig voorzien in een fiscaal aftrekbare vrijwillige betaling vrijstelt van de betaling van de zwaardere en niet als bedrijfslast aftrekbare belasting. Hierdoor zouden bijdrageplichtigen die over de financiële mogelijkheden beschikken om onmiddellijk een vrijwillige betaling te doen op een onverantwoorde wijze worden bevoordeeld ten opzichte van bijdrageplichtigen die niet over die financiële mogelijkheden beschikken en bijgevolg tot het betalen van een belasting zullen worden veroordeeld. Voorts zou de berekening van de solidariteitsbijdrage op basis van de omzet in plaats van op basis van de winst een discriminatie inhouden tussen bedrijven met een hoge en bedrijven met een lage rentabiliteit.

A.26. Volgens de Ministerraad en de Vlaamse Regering is het een veelvuldig aangewende fiscale techniek om gewenst gedrag te stimuleren door er fiscaal meer voordelige maatregelen aan vast te knopen. Bovendien lijkt het voor de Ministerraad en de Vlaamse Regering evident dat « arme » bedrijven of bedrijven met kleinere reserves veeleer zullen opteren voor de in de tijd gespreide, lagere bijdrage dan voor de niet fiscaal aftrekbare verplichte bijdrage.

Wat de berekening van de bijdrage op de omzet betreft, zijn de Ministerraad en de Vlaamse Regering van oordeel dat dit een zeer objectieve werkwijze is. Het was immers de bedoeling een solidariteitsbijdrage op te leggen aan de veevoedersector die tot de dioxinecrisis had bijgedragen door de aanmaak en verspreiding van besmette veevoerders. Het zou dan ook logisch zijn dat aan grote ondernemingen met een grote omzet een hogere bijdrage voor het steunfonds wordt gevraagd dan aan kleine bedrijven met een kleine omzet. Grote bedrijven met een hoog omzetcijfer vormden immers een groter risico voor het op de markt brengen van met dioxine vervuilde mengvoeder.

A.27. Volgens de Waalse Regering berust het aangevoerde verschil in behandeling op een objectief criterium – het al dan niet betaald hebben van een vrijwillige bijdrage – en staat het in verhouding tot het nagestreefde doel, namelijk het aanmoedigen van de vrijwillige betalingen. Bovendien zouden de gevolgen van de maatregel niet onevenredig zijn ten aanzien van het nagestreefde doel, vermits de fiscale stimulans beperkt is tot 0,2 pct. van de omzet. De verzoekende partij toont niet aan dat de zogenaamde « rijke » bedrijven buitensporig zouden worden bevoordeeld in vergelijking met de andere.

A.28. De verzoekende partij merkt in haar memorie van antwoord op dat de wetgever hetzelfde doel had kunnen bereiken zonder de arme bedrijven te discrimineren door niet de omzet maar het bedrijfsresultaat en de rendabiliteit in aanmerking te nemen.

Ten aanzien van het vijfde middel in de zaak nr. 2374

A.29. De n.v. Arnout leidt een vijfde middel af uit een schending van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, doordat de overheid de beleidskeuze om de landbouwsector in ruime zin aan een solidariteitsbijdrage te onderwerpen, niet voldoende heeft verantwoord. Meer bepaald zou het gelijkheidsbeginsel zijn geschonden doordat niet wordt verklaard waarom andere economische operatoren niet worden belast.

A.30. De Ministerraad verwijst naar zijn antwoord op het tweede middel in de zaak nr. 2368.

A.31. De Waalse Regering wijst erop dat de verzoekende partij de andere economische operatoren niet identificeert en brengt in herinnering dat de bevoegdheid van de Koning was beperkt door de machtigingswet. In die omstandigheden blijkt de kritiek van de verzoekende partij tegen de machtigingswet te zijn gericht, zodat het middel onontvankelijk moet worden verklaard.

A.32. De verzoekende partij herhaalt in haar memorie van antwoord in de eerste plaats dat de machtigingswet te algemeen was om eruit te kunnen afleiden wie de belastingplichtigen zouden zijn. Wat de andere economische operatoren betreft, vermeldt zij de leveranciers van de vleesbeendermeelproducenten en de verdelers van dergelijke producten.

- B -

De bestreden bepalingen

B.1.1. De v.z.w. Bemefa vordert de vernietiging van de artikelen 2, 3 en 4 van de wet van 9 juli 2001 « tot bekrachtiging van de bepalingen betreffende de verplichte bijdragen van het koninklijk besluit van 15 oktober 2000 betreffende de verplichte en de vrijwillige bijdragen verschuldigd door de veevoedersector aan het Fonds voor de schadeloosstelling van landbouwbedrijven getroffen door de dioxinecrisis » en van de artikelen 1 en 3 van dat koninklijk besluit.

De n.v. Arnout vordert de vernietiging van de voormelde wet van 9 juli 2001.

B.1.2. Artikel 12 van de wet van 3 december 1999 « betreffende de steunmaatregelen ten gunste van landbouwbedrijven getroffen door de dioxinecrisis » bepaalt :

« Bij een in Ministerraad overlegd besluit kan de Koning aan objectief bepaalde categorieën van ondernemingen in de landbouwsector en rechtstreekse en onrechtstreekse leveranciers en afnemers van dergelijke ondernemingen een solidariteitsbijdrage ten bate van het Fonds opleggen waarvan Hij de berekeningsbasis, het tarief en de inningsmodaliteiten bepaalt.

Een bijdrage opgelegd met toepassing van lid 1 kan niet worden geheven op producten ingevoerd uit andere lidstaten van de Europese Economische Ruimte. Dergelijke bijdrage is niet als beroepskost aftrekbaar inzake inkomstenbelasting.

Elk besluit dat krachtens dit artikel wordt vastgesteld, wordt geacht nooit uitwerking te hebben gehad indien het niet bij wet is bekrachtigd binnen de zes maanden na de datum van zijn inwerkingtreding. »

B.1.3. Ter uitvoering van de voormelde bepaling legt het koninklijk besluit van 15 oktober 2000 « betreffende de verplichte en vrijwillige bijdragen verschuldigd door de veevoedersector aan het Fonds voor de schadeloosstelling van landbouwbedrijven getroffen door de dioxinecrisis » een solidariteitsbijdrage op aan de fabrikanten en operatoren van diervoeding (artikel 1). Het besluit voorziet in twee soorten bijdragen : de verplichte bijdrage (artikel 3) en de vrijwillige bijdrage (artikel 4).

De verplichte bijdrage bedraagt 0,6 pct. van het omzetcijfer van het laatst afgesloten boekjaar, te betalen vóór 15 december 2000. Die verplichte bijdrage is niet fiscaal aftrekbaar.

De vrijwillige bijdrage bedraagt 0,4 pct. van het omzetcijfer van het laatst afgesloten boekjaar en mag in vier jaarlijkse schijven worden betaald. Die vrijwillige bijdrage is fiscaal aftrekbaar.

De betrokken ondernemingen kunnen kiezen tussen de verplichte en de vrijwillige bijdrage. Indien zij zich vóór 15 december 2000 verbinden tot de betaling van de vrijwillige bijdrage, vervalt de verplichte bijdrage. Indien de vrijwillige bijdrage niet tijdig wordt betaald, zijn zij een verplichte bijdrage verschuldigd van 1,5 maal de nog resterende som.

Het koninklijk besluit van 15 oktober 2000 is in werking getreden op 20 oktober 2000, datum van bekendmaking in het *Belgisch Staatsblad* (artikel 6).

B.1.4. De wet van 9 juli 2001 « tot bekrachtiging van de bepalingen betreffende de verplichte bijdragen van het koninklijk besluit van 15 oktober 2000 betreffende de verplichte en de vrijwillige bijdragen verschuldigd door de veevoedersector aan het Fonds voor de schadeloosstelling van landbouwbedrijven getroffen door de dioxinecrisis » bepaalt :

« Art. 1. Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 78 van de Grondwet.

Art. 2. De bepalingen betreffende de verplichte bijdragen van het koninklijk besluit van 15 oktober 2000 betreffende de verplichte en vrijwillige bijdragen verschuldigd door de veevoedersector aan het Fonds voor de schadeloosstelling van landbouwbedrijven getroffen door de dioxinecrisis zijn bekrachtigd met uitwerking op de datum van hun inwerkingtreding.

Art. 3. In artikel 12, derde lid, van de wet van 3 december 1999 betreffende steunmaatregelen ten gunste van landbouwbedrijven getroffen door de dioxinecrisis worden de woorden ' zes maanden ' vervangen door de woorden ' twaalf maanden '.

Art. 4. Deze wet heeft uitwerking met ingang van 19 april 2001. »

Ten aanzien van de opgeworpen excepties

B.2.1. De Waalse Regering werpt ten aanzien van de v.z.w. Bemefa de exceptie van niet-tegenwerpelijheid van de rechtspersoonlijheid op omdat de vereniging niet zou bewijzen dat de wijzigingen van haar statuten in het *Belgisch Staatsblad* zijn bekendgemaakt en dat haar ledenlijst en de wijzigingen daarvan op de griffie van de rechtbank van eerste aanleg zijn neergelegd.

B.2.2. De v.z.w. Bemefa voert aan dat het voorleggen van dat bewijs niet wordt opgelegd door artikel 7, derde lid, van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof.

B.2.3. Het voormelde artikel 7, derde lid, bepaalt :

« Indien een rechtspersoon het beroep instelt of in het geding tussenkomt, legt deze partij, op het eerste verzoek, het bewijs voor, al naar het geval, van de publikatie van haar statuten in de bijlagen bij het *Belgisch Staatsblad* of van de beslissing om het beroep in te stellen dan wel voort te zetten of om in het geding tussen te komen. »

Die bepaling doet geen afbreuk aan artikel 26 van de v.z.w.-wet van 27 juni 1921 op grond waarvan, vóór de wijziging ervan bij de wet van 2 mei 2002, de vereniging zich niet op de rechtspersoonlijheid kan beroepen tegenover derden indien de bekendmakingen en de formaliteiten voorgeschreven door de artikelen 9, 10 en 11 werden verzuimd.

Niet elk verzuim wat de publicatievoorschriften van die bepalingen betreft heeft noodzakelijkerwijs tot gevolg dat de vereniging zich tegenover derden niet op haar rechtspersoonlijheid kan beroepen. Derden kunnen echter terecht weigeren de vereniging als afzonderlijke rechtspersoon te erkennen wanneer niet aan de wezenlijke voorschriften van die artikelen is voldaan.

B.2.4. Krachtens artikel 9, eerste lid, van de v.z.w.-wet, vóór de wijziging bij de wet van 2 mei 2002, moet elke wijziging in de statuten binnen één maand nadat ertoe besloten is in de bijlagen van het *Belgisch Staatsblad* worden bekendgemaakt.

De v.z.w. Bemefa heeft bij haar verzoekschrift een gecoördineerde versie van haar statuten gevoegd, met opgave van de data van publicatie in het *Belgisch Staatsblad* van de oorspronkelijke statuten en van de wijzigingen ervan.

B.2.5. Krachtens artikel 10 van de v.z.w.-wet, vóór de wijziging bij de wet van 2 mei 2002, moeten de ledenlijst en de wijzigingen daarvan op de griffie van de burgerlijke rechtbank worden neergelegd.

De v.z.w. Bemefa heeft bij haar memorie van antwoord het bewijs gevoegd van de neerlegging van de ledenlijst.

B.2.6. De exceptie van niet-tegenwerpelijheid van de rechtspersoonlijkheid wordt verworpen.

B.3.1. De Waalse Regering werpt ook een exceptie van onontvankelijkheid *ratione temporis* op in zoverre het verzoekschrift van de v.z.w. Bemefa is gericht tegen het koninklijk besluit van 15 oktober 2000 « betreffende de verplichte en vrijwillige bijdragen verschuldigd door de veevoedersector aan het Fonds voor de schadeloosstelling van landbouwbedrijven getroffen door de dioxinecrisis ».

B.3.2. Het koninklijk besluit van 15 oktober 2000 werd bekrachtigd door de wet van 9 juli 2001. Door de bekrachtiging dient de wetgever te worden geacht zich de door de uitvoerende macht in dat besluit neergelegde regels te hebben toegeëigend. De door artikel 3, § 1, van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof voorgeschreven termijn gaat in op de datum van de publicatie van de bekrachtigingswet, zowel wat die wet als wat het bekrachtigde besluit betreft. Vóór die datum kan tegen het koninklijk besluit immers geen beroep tot vernietiging bij het Hof worden ingesteld.

B.3.3. De exceptie van onontvankelijkheid *ratione temporis* wordt verworpen.

B.4.1. De v.z.w. Bemefa werpt op dat de Vlaamse Regering niet als verwerende partij kan optreden ten aanzien van federale normen.

B.4.2. Krachtens artikel 76, § 4, van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof brengt de griffier van het Hof de door een individuele belanghebbende ingestelde beroepen tot vernietiging ter kennis van de Ministerraad en van de gemeenschaps- en gewestregeringen en van de voorzitters van de wetgevende vergaderingen. Artikel 85 van dezelfde wet verleent hen het recht om binnen 45 dagen na ontvangst van die kennisgeving een memorie bij het Hof in te dienen.

B.4.3. De exceptie van onontvankelijkheid ten aanzien van de Vlaamse Regering wordt verworpen.

Ten aanzien van het eerste middel in de zaak nr. 2374

B.5.1. Het middel is afgeleid uit een schending van de bevoegdheidverdelende regels doordat de verplichte bijdrage ten laste van niet-landbouwbedrijven, bedoeld om de landbouwsector te financieren, zou neerkomen op een verdoken instrument van economisch beleid, terwijl dat beleid op grond van artikel 6, § 1, VI, 1°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen tot de bevoegdheid van de gewesten behoort.

B.5.2. Volgens de Waalse Regering zou het middel niet ontvankelijk zijn omdat het in werkelijkheid is gericht tegen artikel 12 van de machtigingswet van 3 december 1999, dat niet in het geding is.

B.5.3. Het feit dat de bestreden bepalingen slechts de machtiging uitvoeren, heeft niet tot gevolg dat zij de bevoegdheidverdelende regels niet zouden kunnen schenden.

B.6.1. De verplichte bijdrage ten laste van de fabrikanten en operatoren van dierenvoeding wordt door de federale Staat geheven op grond van de fiscale bevoegdheid die hem is toegewezen bij artikel 170, § 1, van de Grondwet.

B.6.2. Artikel 170, §§ 1 en 2, van de Grondwet bepaalt :

« § 1. Geen belasting ten behoeve van de Staat kan worden ingevoerd dan door een wet.

§ 2. Geen belasting ten behoeve van de gemeenschap of het gewest kan worden ingevoerd dan door een decreet of een in artikel 134 bedoelde regel.

De wet bepaalt ten aanzien van de in het eerste lid bedoelde belastingen, de uitzonderingen waarvan de noodzakelijkheid blijkt. »

B.6.3. Weliswaar kan de verplichte bijdrage ten laste van de fabrikanten en operatoren van dierenvoeding een onrechtstreekse weerslag hebben op het economisch beleid van de gewesten, maar een dergelijke weerslag is eigen aan elke fiscale maatregel. Uit niets blijkt evenwel dat de bestreden maatregel de uitoefening van de gewestelijke bevoegdheden onmogelijk of overdreven moeilijk maakt.

B.7.1. De verzoekende partij leidt uit artikel 170 van de Grondwet af dat de opbrengst van de belasting voor de algemene uitgaven moet worden aangewend en niet, zoals in dit geval, voor een bepaald beleid van economische aard.

B.7.2. De in het geding zijnde bijdragen worden door en ten behoeve van de Staat ingevoerd maar, krachtens artikel 10 van de wet van 3 december 1999 betreffende de steunmaatregelen ten gunste van landbouwbedrijven getroffen door de dioxinecrisis, door de wet zelf toegewezen aan het Fonds voor de schadeloosstelling van landbouwbedrijven getroffen door de dioxinecrisis. Artikel 170 van de Grondwet sluit een dergelijke aanwijzing van bestemming niet uit.

B.8.1. De verzoekende partij voert aan dat, door de invoering van de bestreden bijdragen, de gewesten niet langer zelf soortgelijke bijdragen kunnen invoeren om de kosten van de dioxinecrisis te dekken.

B.8.2. Krachtens artikel 170, § 2, tweede lid, van de Grondwet beschikken de gemeenschappen en de gewesten over een eigen fiscale bevoegdheid. Die bepaling kent aan de federale wetgever evenwel de bevoegdheid toe om, wat de fiscale bevoegdheid van de gemeenschappen en de gewesten betreft, de uitzonderingen te bepalen « waarvan de noodzakelijkheid blijkt ». De federale wetgever kan derhalve bepalen welke belastingen niet door de gemeenschappen en de gewesten mogen worden geheven.

B.8.3. Met toepassing van artikel 1, § 2, van de bijzondere wet van 16 januari 1989 betreffende de financiering van de gemeenschappen en de gewesten, beschikken het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest en het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest over de volgende financiële middelen :

a) de belastingen ingesteld op basis van de bij artikel 170, § 2, van de Grondwet voorgeschreven eigen fiscaliteit;

b) de niet-fiscale ontvangsten;

c) de fiscale ontvangsten bedoeld in de voormelde bijzondere wet van 16 januari 1989;

d) de toegewezen gedeelten van de opbrengst van belastingen en heffingen;

e) een nationale solidariteitstussenkomst;

f) de leningen.

B.8.4. Artikel 11, derde lid, van de bijzondere wet van 16 januari 1989 betreffende de financiering van de gemeenschappen en de gewesten bepaalt :

« Onder voorbehoud van de bij deze wet bepaalde gevallen zijn de Gemeenschappen en de Gewesten niet gemachtigd belastingen te heffen op de materies waarop een bij deze wet bedoelde belasting wordt geheven. »

B.8.5. Met toepassing van artikel 170, § 2, tweede lid, van de Grondwet, bepaalt artikel 1 van de wet van 23 januari 1989 betreffende de in artikel 110 (thans 170), §§ 1 en 2, van de Grondwet bedoelde belastingsbevoegdheid :

« In de gevallen die niet voorzien zijn in artikel 11 van de bijzondere wet van 16 januari 1989 betreffende de financiering van de Gemeenschappen en de Gewesten, zijn de Raden niet gemachtigd om belastingen te heffen op de materies die het voorwerp uitmaken van een belasting door de Staat, noch opcentiemen te heffen op belastingen en heffingen ten voordele van de Staat, noch kortingen hierop toe te staan. »

B.8.6. Uit wat voorafgaat blijkt dat :

a) aan de gemeenschappen en de gewesten door de Grondwet zelf een eigen fiscale bevoegdheid is toegekend, onder het voorbehoud dat de wet « de uitzonderingen waarvan de noodzakelijkheid blijkt » niet heeft bepaald of nadien niet bepaalt;

b) bovendien aan de gemeenschappen en de gewesten de opbrengst van bepaalde federale belastingen alsmede een bijkomende en beperkte fiscale bevoegdheid is toegekend door de bijzondere wet van 16 januari 1989;

c) de gemeenschappen en de gewesten evenwel geen belastingen mogen heffen ten aanzien van materies die het voorwerp zijn van een federale belasting. Zij « kunnen belastingen heffen op de ' maagdelijke ' materies » (*Parl. St.*, Senaat, 1988-1989, nr. 562-2, p. 160).

B.9. Het eerste middel in de zaak nr. 2374 kan niet worden aangenomen.

Ten aanzien van het eerste middel in de zaak nr. 2368

B.10.1. Het middel is afgeleid uit een schending van de artikelen 10 en 11, in samenhang gelezen met de artikelen 76, 170 en 172, van de Grondwet, en van het rechtszekerheidsbeginsel.

In een eerste onderdeel voert de verzoekende partij aan dat artikel 2 van de wet van 9 juli 2001 een belasting bekrachtigt die werd ingevoerd door de artikelen 1 en 3 van het koninklijk besluit van 15 oktober 2000, terwijl artikel 170 van de Grondwet bepaalt dat belastingen enkel door de wetgever kunnen worden opgelegd en artikel 76 van de Grondwet bepaalt dat over elk wetsartikel afzonderlijk wordt gestemd en dat de parlementsleden het recht hebben de afzonderlijke wetsartikelen te splitsen en te amenderen. Enkel in geval van volstrekte noodzakelijkheid zou een beroep kunnen worden gedaan op de techniek van machtiging en bekrachtiging.

In een tweede onderdeel voert de verzoekende partij aan dat artikel 2 van de wet van 9 juli 2001 de artikelen 1 en 3 van het koninklijk besluit van 15 oktober 2000 niet bekrachtigt binnen de termijn van zes maanden voorzien in de machtigingsbepaling en artikel 3 van de wet van 9 juli 2001 de machtigingsbepaling op dat punt retroactief wijzigt, terwijl overeenkomstig de rechtspraak van het Hof de wet een koninklijk besluit dat een belasting invoert binnen de voorziene termijn moet bekrachtigen. Die termijn zou geenszins mogen worden verlengd.

B.10.2. Het Hof is niet bevoegd om de bestreden bepalingen rechtstreeks te toetsen aan een beginsel van rechtszekerheid.

B.10.3. Volgens de Ministerraad, de Vlaamse Regering en de Waalse Regering zou het middel niet ontvankelijk zijn omdat het in werkelijkheid is gericht tegen artikel 12 van de machtigingswet van 3 december 1999, dat niet in het geding is.

B.10.4. Het feit dat de bestreden bepalingen slechts de machtiging uitvoeren, heeft niet tot gevolg dat zij de grondwettelijke regels van gelijkheid en niet-discriminatie niet zouden kunnen schenden.

B.11.1. Uit het voormelde artikel 170, § 1, van de Grondwet kan worden afgeleid dat geen enkele belasting kan worden geheven zonder instemming van de belastingplichtigen, uitgedrukt door hun vertegenwoordigers. De niet-inachtneming van die bepaling impliceert een schending van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet. Zij houdt immers een niet te verantwoorden verschil in behandeling in tussen twee categorieën van belastingplichtigen :

degenen die de waarborg genieten dat niemand kan worden onderworpen aan een belasting indien daartoe niet is beslist door een democratisch verkozen beraadslagende vergadering en degenen aan wie die grondwettelijke waarborg wordt ontzegd. Daaruit volgt dat de fiscale aangelegenheid een bevoegdheid is die bij de Grondwet aan de wet wordt voorbehouden en dat elke delegatie die betrekking heeft op het bepalen van één van de essentiële elementen van de belasting, in beginsel ongrondwettig is.

B.11.2. Wanneer de wetgever zich evenwel in de onmogelijkheid bevindt om zelf alle essentiële elementen van een belasting vast te stellen omdat de inachtneming van de parlementaire procedure hem niet zou in staat stellen om met de vereiste spoed te handelen om een doelstelling van algemeen belang te verwezenlijken, kan worden aanvaard dat hij de Koning ertoe machtigt om zulks te doen, op voorwaarde dat die machtiging uitdrukkelijk en ondubbelzinnig is en dat de door de Koning genomen maatregelen door de wetgevende macht worden onderzocht binnen een relatief korte termijn, vastgesteld in de machtigingswet.

B.11.3. Te dezen kan de zogenaamde dioxinecrisis worden beschouwd als een omstandigheid die verantwoordt dat de wetgever de Koning heeft gemachtigd om een fiscale maatregel te nemen die het mogelijk maakte de nodige middelen te verzamelen om de door de crisis getroffen landbouwondernemingen te steunen. Die machtiging vormt het voorwerp van de wet van 3 december 1999 die voor het Hof niet is aangevochten.

B.11.4. Artikel 12, derde lid, van de machtigingswet van 3 december 1999 heeft erin voorzien dat de door de Koning krachtens artikel 12, eerste lid, genomen besluiten worden geacht nooit uitwerking te hebben gehad indien zij niet binnen zes maanden na de datum van hun inwerkingtreding door de wetgever zijn bekrachtigd.

Het koninklijk besluit van 15 oktober 2000, dat krachtens die machtiging is genomen, is op 20 oktober 2000 in werking getreden en de verzoekende partij heeft daartegen voor de Raad van State een beroep tot vernietiging ingesteld. Aangezien het besluit op de datum van 21 april 2001 niet was bekrachtigd, werd het, krachtens artikel 12, derde lid, van de wet van 3 december 1999, geacht nooit uitwerking te hebben gehad.

B.11.5. Hoewel de bekrachtigingstermijn sedert 21 april 2001 was verstreken, heeft de wetgever met de bestreden wet van 9 juli 2001 het koninklijk besluit, dat was vervallen, bekrachtigd. Om die niet-tijdige bekrachtiging te dekken heeft hij de oorspronkelijk voorgeschreven bekrachtigingstermijn van zes maanden vervangen door een termijn van twaalf maanden (artikel 3). Door de bekrachtigingswet te laten terugwerken (artikel 4), maakte hij het mogelijk de oorspronkelijke termijn retroactief te vervangen door die nieuwe termijn, opdat het koninklijk besluit van 15 oktober 2000 opnieuw van kracht zou kunnen worden teneinde het te kunnen bekrachtigen (artikel 2).

B.11.6. Met die bekrachtiging schendt de wetgever evenwel het algemene beginsel van de niet-retroactiviteit van de wetten. Al kon de dioxinecrisis verantwoorden dat de Koning door de wet van 3 december 1999 werd gemachtigd om een fiscale maatregel te nemen, toch kan diezelfde omstandigheid niet verantwoorden dat die maatregel werd bekrachtigd met schending van de termijn die de wetgever op straffe van verval zelf had vastgesteld en zonder inachtneming van het beginsel van de niet-retroactiviteit van de wetten.

B.11.7. Aldus wordt een categorie van personen die door de in het geding zijnde fiscale maatregel wordt geraakt, getroffen door een nieuw verschil in behandeling vermits haar de waarborg wordt ontzegd volgens welke de wet enkel voor de toekomst geldt, wat, behoudens uitzonderlijke omstandigheden, uitsluit dat de wetgever een vervallen termijn retroactief zou kunnen verlengen.

B.11.8. De aangevochten bepaling wordt door de volgende overwegingen verantwoord :

« De minister schetst vervolgens de procedure die dient te worden doorlopen vooraleer in het Parlement een wetsontwerp kan worden ingediend, onder meer het advies van de Inspectie van Financiën, het akkoord van de minister van Begroting, de beraadslaging van de Ministerraad en het advies van de Raad van State. Bovendien beschikt de Senaat in deze materie over een evocatierecht, zodat de termijn van 6 maanden voor de hele procedure, parlementaire behandeling inbegrepen, te optimistisch is gebleken voor onderhavig bekrachtigings-wetsontwerp. » (*Parl. St.*, Kamer, 2000-2001, DOC 50 1159/3, p. 7)

B.11.9. Die verklaring kan de betwiste maatregel niet verantwoorden. In plaats van uitzonderlijke omstandigheden aan te voeren, beperkt zij zich ertoe de gewone procedure voor de totstandkoming van de wet te beschrijven. Uit de verklaring blijkt dat niet het nodige werd gedaan om de termijn van zes maanden in acht te nemen, aangezien het ontwerp van

bekrachtigingswet pas op 2 februari 2001 aan de Kamer van volksvertegenwoordigers is voorgelegd, dus meer dan drie en een halve maand nadat de Koning het koninklijk besluit had genomen dat diende te worden bekrachtigd.

B.11.10. Doordat de bestreden wet het koninklijk besluit van 15 oktober 2000 niet heeft bekrachtigd binnen de termijn die de wet van 3 december 1999 had vastgesteld en doordat zij integendeel die termijn retroactief heeft gewijzigd teneinde een niet-tijdige bekrachtiging te dekken, maakt zij inbreuk op de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, in samenhang gelezen met artikel 170 ervan, en met het algemene beginsel van de niet-retroactiviteit van de wetten.

B.11.11. Het tweede onderdeel van het middel is gegrond.

B.11.12. Het staat aan de wetgever, indien hij dat nuttig acht, een nieuwe maatregel te nemen met inachtneming van de grondwettelijke regels.

Om die redenen,

het Hof

vernietigt de wet van 9 juli 2001 « tot bekrachtiging van de bepalingen betreffende de verplichte bijdragen van het koninklijk besluit van 15 oktober 2000 betreffende de verplichte en de vrijwillige bijdragen verschuldigd door de veevoedersector aan het Fonds voor de schadeloosstelling van landbouwbedrijven getroffen door de dioxinecrisis ».

Aldus uitgesproken in het Nederlands, het Frans en het Duits, overeenkomstig artikel 65 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof, op de openbare terechtzitting van 17 juli 2003.

De griffier,

De voorzitter,

L. Potoms

A. Arts